

Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Lansingerland 2014

Inhoudsopgave

0.	Inleiding	3
1.	Doelstellingen gemeente Lansingerland	5
2.	Juridische uitgangspunten	6
2.1	Algemeen juridisch kader	6
2.2	Uniforme documenten	6
2.3	Algemene beginselen bij inkoop	6
2.4	Grensoverschrijdend belang	7
2.5	Mandaat en volmacht	7
2.6	Afwijkingsbevoegdheid	7
2.7	Algemene inkoopvoorwaarden	7
3.	Ethische en ideële uitgangspunten	8
3.1	Integriteit	8
3.2	Duurzaam inkopen	8
3.3	Innovatie	9
4.	Economische uitgangspunten	10
4.1	Product- en marktanalyse	10
4.2	Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie	10
4.3	Lokale economie	10
4.4	Samenwerkingsverbanden	10
4.5	Bepalen van de inkoopprocedure	11
4.6	Raming en financiële budget	12
4.7	Eerlijke mededinging en commerciële belangen	12
5.	Organisatorische uitgangspunten	13
5.1	Het Inkoopproces	13
5.2	Inkoop van de organisatie	14
5.3	Taken en verantwoordelijkheden inkoopadviseurs	14
5.4	Contractbeheer- en management	14

Inleiding

Inkoop staat al jaren bij veel overheidsorganisaties in de belangstelling. Voor overheden geldt dat gemeenschapsgelden zo goed mogelijk moeten worden besteed en dat over die besteding verantwoording wordt afgelegd.

De gemeente Lansingerland spant zich in voor een voortdurende professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk. In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen en kaders te schetsen waarbinnen inkoop in de gemeente Lansingerland plaatsvindt. In het inkoophandboek wordt het inkoopproces met de diverse procedures en instructies verder uitgewerkt.

De gemeente Lansingerland leeft bij de inkoop een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 2). Aangezien inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, wil de gemeente Lansingerland de inkoopprocessen steeds verbeteren. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend.

Daarnaast gaat de gemeente Lansingerland bij het inkopen van werken, leveringen of diensten uit van:

- Juridische uitgangspunten: hoe gaat de gemeente om met de relevante regelgeving? (zie verder hoofdstuk 2)
- Ethische en ideële uitgangspunten: hoe gaat de gemeente om met de maatschappij en het milieu in het inkoopproces? (zie verder hoofdstuk 3)
- Economische uitgangspunten: hoe gaat de gemeente om met de markt en de ondernemers? (zie verder hoofdstuk 4)
- Organisatorische uitgangspunten: hoe koopt de gemeente in? (zie verder hoofdstuk 5)

Dit inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de gemeente Lansingerland. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is gebaseerd op het VNG-model Inkoop en aanbestedingsbeleid en is toegespitst op de gemeente Lansingerland.

Definities

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de gemeente.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012.
Gemeente	De gemeente Lansingerland, zetelend aan de Tobias Asserlaan 1, te Bergschenhoek.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de gemeente gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet 2012 en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG.
Ondernemer	Een ‘aannemer’, een ‘leverancier’ of een ‘dienstverlener’.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012.

1. Doelstellingen gemeente Lansingerland

De gemeente Lansingerland wil met dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

- **Rechtmatig en doelmatig inkopen zodat de gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.**

De gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de gemeente systematisch, efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen van de gemeentelijke middelen en verlagen van kosten staan centraal. De gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers tot gemeentelijke opdrachten. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is transparant en controleerbaar voor bestuur, management, burgers en bedrijven.

- **Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.**

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen werken, leveringen en diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement (o.a. op het gebied van toeleveringsrisico's), uitsluiting van willekeur, vertrouwen in de contractant en in wederzijds respect tussen de gemeente en contractant. De gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.

- **Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs-kwaliteit verhouding.**

Bij het inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan de gemeente ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging. Ook de kwaliteit van de te kopen werken, leveringen en diensten speelt een belangrijke rol. Inkoop streeft er naar een zo hoog mogelijke kwaliteit tegen zo laag mogelijke integrale kosten (Total Cost of Ownership) in te kopen.

- **Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de gemeente.**

Inkoop moet ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de gemeente en daar direct en voortdurend aan bijdragen. Voor de (interne) klant moet het inkoopproces zo simpel en duidelijk mogelijk zijn. De concrete doelstellingen van Team inkoop zijn daarbij rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.

- **De gemeente stelt een administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor ondernemers voorop.**

Het inkoopproces van de gemeente is volledig afgestemd op de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit. De gemeente verlicht de administratieve lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de gemeente hiertoe digitaal inkopen en aanbesteden via TenderNed.

- **Het optimaal functioneren van de inkoopfunctie en de bedrijfsvoering middels verzorgen (faciliteren), ontzorgen (adviseren) en bezorgen (managementinformatie).**

Het inkoopproces van de gemeente is zo veel als mogelijk vastgelegd in sjabloondocumenten die aan de organisatie beschikbaar worden gesteld. Het team inkoop stelt een inkoophandboek samen. Het team inkoop neemt, waar nodig, zitting in het projectteam en adviseert over inkooptechnische en procedurele vraagstukken. Contractbeheer en -management is ingebed in de organisatie. Leveranciersrelaties zijn flexibel, opdat tijdig kan worden ingespeeld op veranderingen in het primaire proces van de gemeente.

- **Daar waar logisch én mogelijk gezamenlijk inkopen voor de gemeente in combinatie met omliggende gemeenten.**

Alvorens een nieuw inkooptraject gestart gaat worden, bekijken we per traject welke mogelijkheden er zijn voor regionale samenwerking. Uitgangspunten zijn de aanbestedingskalender bij omliggende gemeenten (al dan niet behorende tot de inkoopcombinatie) en de aard van de opdracht.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgesteld in dit inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

2. Juridische uitgangspunten

Dit hoofdstuk behandelt de juridische uitgangspunten behorende bij het inkoopproces, zoals uniformiteit, de algemene beginselen van de Aanbestedingswet 2012 en behoorlijk bestuur. Tevens wordt de handelswijze omtrent de Algemene inkoopvoorwaarden besproken.

2.1 Algemeen juridisch kader

De gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

- **Aanbestedingswet 2012:** dit, in april 2013 geïmplementeerde, wettelijke kader implementeert de Europese Richtlijnen 2004/18/EG en 2004/17/EG (Aanbestedingsrichtlijnen) en Richtlijn 2007/66/EG (Recht beschermingsrichtlijn), het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (Bao), het Besluit aanbestedingen voor speciale sectoren (Bass) en de Wet implementatie rechtsbeschermingsrichtlijn aanbesteden (Wira). Daarnaast regelt de wet de geheimhouding van bepaalde bedrijfs- en /of overheidsinformatie in aanbestedingsprocedures, zoals dat ook in de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) voor andere situaties is geregeld. De Aanbestedingswet 2012 biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen;
- **Europese wet- en regelgeving;** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. Op dit moment worden de Aanbestedingsrichtlijnen herzien, de verwachting is dat ze in 2014 van kracht worden. Vanaf bekrachtiging van de Europese Aanbestedingsrichtlijnen dienen de gevolgen hierop voor de Aanbestedingswet 2012 binnen 2 jaar geïmplementeerd te worden in de Aanbestedingswet 2012;
- **Burgerlijk wetboek:** het wettelijk kader voor overeenkomsten;
- **Gemeentewet:** het wettelijke kader voor gemeenten.

2.2 Uniforme documenten

De gemeente streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat de ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijke gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De gemeente past bij de betreffende inkoop in ieder geval toe:

- Aanbestedingsreglement werken 2012 (ARW 2012);
- Gids Proportionaliteit;
- Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten Lansingerland 2013;
- Richtsnoeren Leveringen en Diensten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- Uniforme klachtenregeling van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

2.3 Algemene beginselen bij inkoop

Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De gemeente neemt bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten boven de (Europese) drempelwaarden en bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Gelijke behandeling:** Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
- **Non-discriminatie:** Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
- **Transparantie:** De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
- **Proportionaliteit (evenredigheid):** De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De gemeente past het

beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers, inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.

- **Wederzijds erkenning:** Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de gemeente.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De gemeente neemt bij haar inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

2.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang past de gemeente de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten waarbij buiten Nederland gevestigde ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd.

Voor overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zal de gemeente een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zal de Gemeente op haar website plaatsen en/of in andere gebruikelijke platforms, zoals dagbladen.

2.5 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van het Besluit mandaat, ondermandaat, volmacht en machtiging, uitgewerkt in het Mandaatregister. De gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

2.6 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop en aanbestedingsbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van het college van B&W van de gemeente en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

2.7 Algemene inkoopvoorwaarden

De gemeente heeft algemene inkoopvoorwaarden opgesteld. Uitgangspunt is dat in de offerteaanvraag, het bestek of in het programma van eisen de algemene inkoopvoorwaarden van de gemeente Lansingerland op de opdracht van toepassing worden verklaard. Dit schept duidelijkheid en draagt bij tot transparantie van het inkoopproces. De algemene levering- of verkoopvoorwaarden van de opdrachtnemer worden (in principe) van de hand gewezen.

3. Ethische en ideële uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de ethische en ideële uitgangspunten besproken, die behoren bij het inkoopproces. Integriteit vanuit opdrachtgever, maar ook vanuit opdrachtnemer, duurzaam inkopen, waaronder social return en innovatie komen aan bod.

3.1 Integriteit

De gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De gemeente heeft hoog in het vaandel staan dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

De gemeente contracteert enkel integere ondernemers.

De gemeente wil enkel zaken doen met integere ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Zie hiervoor ook het BIBOB-beleid. Een toetsing van de integriteit van ondernemers is bij inkoop en aanbesteding in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door toepassing van uitsluitingsgronden, het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden', maar vooral de 'Eigen Verklaring voor aanbestedingsprocedures voor aanbestedende diensten'.

3.2 Duurzaam inkopen

A. Bij inkopen neemt de gemeente milieuaspecten in acht

Voor raamcontracten en bestekken voor het aanbesteden van werken, diensten en leveringen wordt een duurzaamheidsparagraaf opgenomen. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft voor een selectie productgroepen duurzaamheidscriteria en informatiedocumenten ontwikkeld (<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/duurzaam-inkopen>). Deze criteria dienen altijd als minimum opgenomen te worden in raamcontracten en bestekken. Tevens heeft de gemeente Lansingerland het 'Manifest professioneel duurzaam inkopen' ondertekend. Het manifest hanteert de minimumeisen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Wanneer duurzaamheidsaspecten naar verwachting leiden tot bovenproportionele kosten dan vindt op collegeniveau een specifieke afweging plaats.

B. Inkoop vindt op maatschappelijk verantwoorde wijze plaats.

Hierbij spelen onderwerpen als arbeidsre-integratie, arbeidsomstandigheden en, indien passend, social return on investment. Onder social return on investment wordt verstaan dat bij aanbestedingen de gegunde partij gedurende de contractperiode dient te voldoen aan de gestelde eisen in de aanbestedingsdocumenten met betrekking tot de inzet van personeel met een achterstand tot de arbeidsmarkt.

De gemeente heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Zij stimuleert daarom - waar mogelijk en doelmatig - de participatie van arbeidsgehandicapten in het arbeidsproces. Social return on investment staat voor het gebruikmaken van de rol van opdrachtgever/ subsidiegever door de gemeente om sociale doelstellingen te verwezenlijken, zoals het creëren van werkplekken voor (laagopgeleide) werklozen en leerlingen.

De gemeente spant zich in voor het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door -daar waar mogelijk en gewenst- invloed uit te oefenen middels inkoop en aanbesteding op de bedrijfsvoering van de te contracteren ondernemer. De gemeente zet deze ondernemer aan tot het aanbieden van (leerwerk)stages en/of het in dienst nemen van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt en/of jongeren. Uitgangspunt is dat social return wordt toegepast in alle aanbestedingstrajecten. De opdrachtnemer conformeert zich door in te schrijven op een aanbesteding, aan het realiseren van bepaalde resultaten op basis van sociale contractvoorwaarden. Social return maakt daarmee onderdeel uit van het contract.

Opdrachtnemers zetten voor opdrachten vanaf € 200.000,- in beginsel 5% van de aanneemsom of loonkosten, afhankelijk van de aard van de opdracht, in voor social return. In situaties waarbij aantoonbaar is dat toepassing van social return niet passend is dan wel het gestelde percentage disproportioneel is ofwel

toepassing van de social return verplichting leidt tot marktverdringing, kan ervoor gekozen worden social return buiten de opdracht te houden dan wel het genoemde percentage van 5% naar beneden bij te stellen. Dit vereist dan een specifieke collegeafweging.

Er zijn legio mogelijkheden om invulling te geven aan social return. Naast het sociale maatschappelijke rendement wordt ook aandacht geschonken aan het economisch rendement, door voldoende rekening te houden met de bedrijfsvoering van de ondernemers. De gemeente past social return waar mogelijk, dan ook in de meest brede zin toe.

Daarnaast worden werken, leveringen en/of diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.

Wanneer social return naar verwachting leidt tot bovenproportionele kosten dan vindt op collegeniveau een specifieke afweging plaats.

3.3 Innovatie

De gemeente moedigt, daar waar mogelijk, innovatiegericht inkopen en aanbesteden aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat de gemeente ruimte aan de ondernemer (via bijvoorbeeld Prestatie-inkoop) om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand product of bestaande dienstverlening.

4. Economische uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de economische uitgangspunten behorende bij het inkoopproces beschreven. De volgende onderwerpen komen aan bod: product- en marktanalyse, relatie tussen de gemeente en de ondernemer, oog voor de lokale economie en de samenwerkingsverbanden. Dit hoofdstuk bevat eveneens de kaders voor de bepaling van de inkoopprocedure.

4.1 Product- en marktanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De gemeente acht het van belang om de markt te kennen door, indien mogelijk, een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het product of de dienstverlening en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

4.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

De gemeente acht een te grote afhankelijkheid van ondernemers niet wenselijk.

De gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van ondernemers (contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De gemeente moet in beginsel vrij zijn in haar keuzes bij haar inkoop (waaronder de keuze voor opdrachtnemer) en contractanten, ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving.

De gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

Gedurende de contractperiode kan bij de contractant afhankelijkheid ontstaan van de gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) of beschikbaarheid van alternatieve ondernemers.

4.3 Lokale economie

De gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, houden we rekening met de lokale economie en lokale ondernemers. We voorkomen daarbij discriminatie. Ook laat de gemeente niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen liggen. Local sourcing kan bijdragen aan de doelmatigheid van de inkoop.

De gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf

Geheel in lijn met de Aanbestedingswet 2012 is het uitgangspunt van de gemeente Lansingerland dat alle ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De gemeente houdt echter bij haar inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan de gemeente doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningcriteria. Een en ander in overeenstemming met de wet- en regelgeving.

4.4 Samenwerkingsverbanden

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking (zoals inkoopcombinatie Haaglanden), milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving.

4.5 Bepalen van de inkoopprocedure

De gemeente zal, met inachtneming van de Gids Proportionaliteit, bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij het type inkoop en het karakter van de markt waarin de opdrachtnemers opereren. In dat laatste geval kan de gemeente ook kiezen voor een andere procedure, aangezien het voor bepaalde inkopen niet te kwantificeren is in een vast bedrag. In het inkoophandboek worden de nadere procedures en instructies beschreven. Een aanbesteding van de gemeente Lansingerland is te allen tijde gebaseerd op de principes van EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving), tenzij anders is besloten en beargumenteerd.

Het is voor de aanbestedende dienst te allen tijde mogelijk een 'hogere' aanbestedingsvorm te kiezen dan de in onderstaande tabel beschreven aanbestedingsvorm. Bijvoorbeeld: voor een geraamde waarde van € 30.000,- bij leveringen en diensten kan gekozen worden voor een Europese aanbesteding. Andersom kan dit echter niet.

(Bedragen zijn exclusief BTW)

Geraamde waarde voor gehele contractperiode (in euro, exclusief btw)	Aanbestedingsvorm	Toelichting
Leveringen en diensten: < € 30.000 Werken: < € 50.000	Enkelvoudig onderhands	Voor inkopen in deze klasse gelden geen formele richtlijnen. Het is toegestaan de opdracht onderhands aan 1 leverancier te gunnen. Deze vorm wordt toegepast bij hele kleine opdrachten waar een aanbestedingsproces naar verhouding te veel kosten met zich meebrengt. Er wordt aan 1 ondernemer gevraagd een offerte in te dienen, waarbij eerst lokaal de mogelijkheden worden onderzocht. De procedure is kort, uitvoeringswijze kan vooraf besproken worden en de kosten van de procedure zijn laag.
Leveringen en diensten: € 30.000 < > drempelbedrag* Werken: € 50.000 < > € 1.500.000	Meervoudig onderhands	Voor inkopen in deze klasse dienen minimaal 3 en maximaal 5 offertes te worden opgevraagd, waarbij minimaal één lokale ondernemer (gevestigd te Lansingerland) wordt uitgenodigd voor het doen van een offerte. Van deze verplichting kan alleen afgeweken worden indien: <ul style="list-style-type: none"> • Er geen lokale ondernemer aanwezig is; • Niet bekend is dat er een lokale ondernemer aanwezig is; • Er geen lokale ondernemer aanwezig is, die voldoet aan de gestelde eisen. Van belang is dat een duidelijk bestek wordt opgesteld en van te voren gunningcriteria worden bepaald zodat de offertes goed en op een eerlijke manier vergeleken kunnen worden.
Leveringen en diensten: Optioneel tot drempelbedrag* Werken: € 1.500.000 < > Drempelbedrag*	Nationaal	Een nationale aanbesteding wordt algemeen bekend gemaakt via www.tenderned.nl waarbij een ieder kan inschrijven. Tevens heeft de gemeente de mogelijkheid de opdracht op een aanvullende manier openbaar te maken: dit kan een melding op de eigen internetsite, plaatsing in een lokale/regionale krant, vakblad, etc. zijn. Ook bij deze aanbestedingsvorm is het van belang dat een duidelijk bestek wordt opgesteld

		en van te voren gunningcriteria worden bepaald, zodat de offertes goed en op een eerlijke manier vergeleken kunnen worden. Door het formuleren van de juiste selectie- en gunningcriteria wordt voorkomen dat er niet teveel offertes worden ontvangen.
Leveringen en diensten: > drempelbedrag* Werken: > drempelbedrag*	Europees **	Bij inkopen van diensten en leveringen met een contractwaarde boven het drempelbedrag is een overheidsinstelling verplicht een Europese aanbesteding uit te voeren. Dit is een procedure volgens op Europees niveau vastgestelde richtlijnen, waarbij de volgende uitgangspunten worden gehanteerd: objectief, transparant, non-discriminatoir en proportioneel de markt tegemoet treden. De beginselen van het aanbestedingsrecht zijn vastgelegd in de Aanbestedingswet 2012.

* Europees vastgestelde drempelbedragen waarboven de Aanbestedingswet 2012 moet worden toegepast. Drempelbedragen worden tweejaarlijks vastgesteld. Op het moment van opstellen van dit inkoopbeleid gelden de volgende drempels:

- Werken € 5.186.000,-
- Leveringen € 207.000,-
- Diensten € 207.000,-

** Indien er sprake is van grensoverschrijdend belang bij de opdracht is het altijd noodzakelijk te kiezen voor een Europese procedure, ook al is de geraamde waarde lager dan de Europese drempel.

4.6 Raming en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen.

4.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

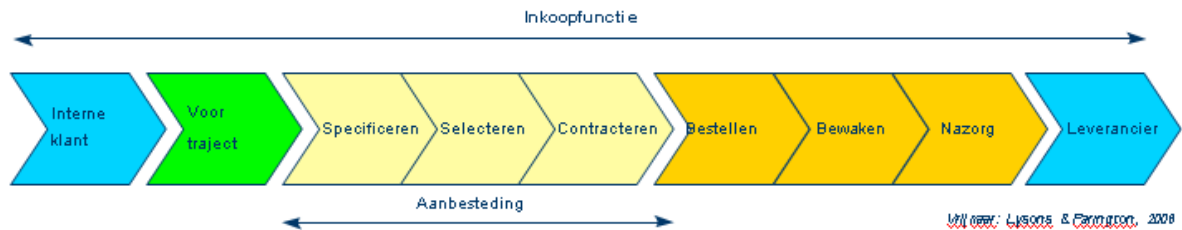
De gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant, non-discriminatoir en proportioneel te handelen, bevordert de gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De gemeente wenst geen ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

5. Organisatorische uitgangspunten

In dit hoofdstuk bespreken we het inkoopproces in het kort en de verschillende taken en bevoegdheden van de betrokken functionarissen. In het inkoophandboek worden deze onderwerpen helemaal uitgediept.

5.1 Het inkoopproces

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

Stap	Fase inkoopproces	Toelichting
1	Voortraject	Bepalen van inkoopbehoefte; Bepalen van het aanbod (bv. product- en marktanalyse); Raming en bepalen van het financiële budget; Keuze offerteaanvraag (juridische mogelijkheden en beperkingen).
2	Specificeren	Opstellen van eisen en wensen; Omschrijven van de opdracht; Opstellen offerteaanvraag en concept contract.
3	Selecteren	Eventuele voorselectie geïnteresseerde ondernemers; Bekendmaking opdracht via verzenden van de offerteaanvraag, de website of TenderNed; Offertes evalueren; Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving); Gunning aan de winnende ondernemer.
4	Contracteren	Tekenen (raam)overeenkomst met winnende contractant; Registreren getekende raamovereenkomst; Informereren afgewezen ondernemers.
5	Bestellen	Uitvoeren van de opdracht; Eventueel met het doen van bestellingen/ orders.
6	Bewaken	Bewaken termijnen; Controleren nakoming afgesproken prestaties; Tijdige betaling facturen.
7	Nazorg	Beheren van de overeenkomst (indexatie, looptijd, KPI); Dossievorming en archiveren; Evalueren overeenkomst met contractant.

5.2 Inkoop in de organisatie

Inkoop bij de gemeente is ingeregeld via het gecoördineerde inkoopmodel. Dit wil zeggen dat de verantwoordelijkheid decentraal in de organisatie ligt. De afdelingshoofden blijven verantwoordelijk voor de eigen inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Medewerkers van het onderdeel inkoop fungeren als adviseur, niet als inkoper. Bij meervoudig onderhandse aanbestedingen met complexiteit (denk aan politieke gevoeligheid, bijzondere markt of opdracht), nationale en Europese aanbestedingen wordt de inkoopadviseur van de gemeente vanaf het begin van het traject betrokken bij of geïnformeerd over de inkooptrajecten. Hiertoe stelt de adviseur inkoop een interne aanbestedingskalender op en is hij/ zij betrokken om ten minste advies te geven bij de te starten aanbestedingen.

Als sprake is van een nationale of Europese aanbesteding en er worden inkoopprojectteams geformeerd, maken in ieder geval de materiedeskundige en een medewerker van het onderdeel inkoop deel uit van het inkoopprojectteam, eventueel aangevuld met medewerkers vanuit andere disciplines.

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is geen vaststaand gegeven, maar een dynamisch proces. Om het beleid actueel te houden en te zorgen voor een hoge gebruikswaarde is het noodzakelijk dit beleid eenmaal per twee jaar te evalueren en waar nodig aan te passen. De evaluatie vindt plaats door middel van bevindingen (evaluaties) van doorlopen aanbestedingen.

5.3 Taken en verantwoordelijkheden inkoopadviseurs

Het college van B&W is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid. De portefeuillehouder inkoop is verantwoordelijk voor het inkoopbeleid. Advisering omtrent inkoop wordt concreet uitgevoerd door de ambtelijke organisatie.

De belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van het team inkoop zijn:

- Verantwoordelijk voor het opstellen en actualiseren van het inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- Kenniscentrum (Europees) aanbesteden en overige regelgeving;
- Initiëren van gemeentebrede inkoopprojectteams voor afdelingsoverstijgende producten, openbare- en Europese aanbestedingen;
- Deelname aan inkoopprojectteams als adviseur inkoop;
- Gevraagd en ongevraagd adviseren bij aanbestedingstrajecten op afdelingsniveau;
- Intern en extern contactpersoon voor inkoopvraagstukken.

5.4 Contractbeheer en -management

Contractbeheer zorgt voor het vereenvoudigen van de inkoopfunctie. Contractbeheer omvat het vastleggen, actueel houden en toegankelijk maken van gegevens over lopende contracten. De contractbeheerder kan eenvoudig:

- de vervaldatum van de contracten bewaken;
- de contracten evalueren;
- de leveranciersprestaties evalueren.

Regelmatig worden inkoopprocessen gestart ter vervanging van het huidige contract. Dat moet op tijd gebeuren door de daarvoor verantwoordelijke afdeling. Kennis van het bestaande contract is nodig. Contracten moeten dus toegankelijk zijn en het contractbeheer up to date.

Ook laten kwalitatieve analyses en analyses van contracten zien of er meer leveranciers zijn voor dezelfde leveringen en diensten. Contractmanagement is hierin een belangrijke pijler. Contractmanagement is het proces van sturen en controleren waarbij, op basis van verkregen input, getekende contracten en wijzigingen hierop eenduidig worden vastgelegd, beheerd en bewaakt om volledige benutting van contracten te faciliteren en managementrapportages te genereren.